

A scuba diver in a blue and green wetsuit, wearing a pink mask and a black regulator, is swimming horizontally in clear blue water. Below the diver is a diverse coral reef with various types of coral, including large pinkish-purple branching corals and smaller green and yellow corals. Several clownfish with orange and white stripes are swimming near the coral. The scene is brightly lit, suggesting a shallow depth.

Životna sredina – osnovni pojmovi

dr Dario Šimičević

OSNOVNI POJMOVI

- Životna sredina - *kompleks svih uticaja van određenog organizma, koji dolaze, kako od nežive prirode, odnosno fizičko-hemijskih uslova sredine, tako i od drugih živih bića tako zajedno delujući na dati organizam na onom mestu na kojem on živi.*
- Prirodna sredina – *nenastanjeni delovi prirodnog prostora Zemlje*
- Geografska sredina – *nastanjeni i čovekovim radom izmenjeni prirodni prostori Zemlje*
- Na Zemlji praktično ne postoji idealna prirodna sredina

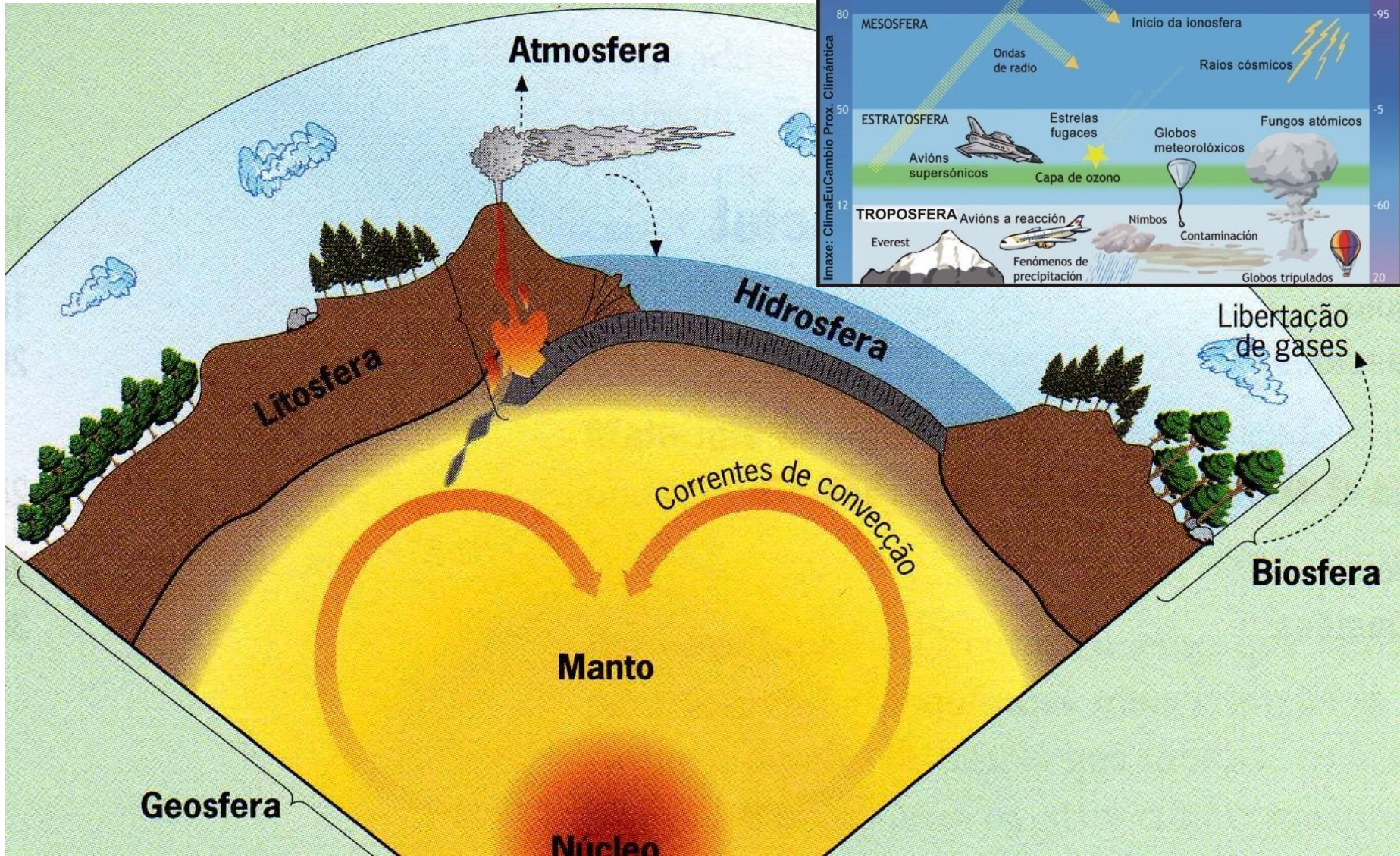
- Ekološki faktori – *svi uticaji koji postoje i određuju životnu sredinu i omogućavaju život određenog organizma u njoj.*
- Nazivaju se i faktorima životne sredine ili spoljašnjim faktorima
- Ekološka valenca – *opseg variranja pojedinih ekoloških faktora u okviru koga je moguć opstanak date vrste.*
- Vrste sa visokom ekološkom valencom nazivaju se *eurivalentne* dok su organizmi sa uskom ekološkom valencom *stenovalentni*

- Svi ekološki faktori se mogu podeliti na *abiotičke* i *biotičke*, a mogu se izdvojiti i posebni *antropogeni faktori*
- Sva živa bića vode zajednički život na određenom zajedničkom prostoru ili *životnom staništu* (biotopu) formirajući *životnu zajednicu* ili *biocenozu*
- Ekosistem ili biogeocenoza – složen sistem ili celina koju čine biotop i biocenoza

ZEMLJINE SFERE

EKOLOGIJA

- Ekologija proučava odnose, strukturu i funkcionisanje prirode u celini, uključujući i čoveka kao specifičnu komponentu bioloških sistema na Zemlji. Ona izučava mehanizme opstanka živih bića.
- Oikos – kuća, dom
- Logos – reč, govor
- Termin je ustanovio Ernest Hekel 1866.g.
- Osnovni ekološki šprincipi su:
 - Kruženje supstanci
 - Protok energije
- A zasnovani su na trofičkim, odnosno odnosima ishrane u ekosistemima, biogeochemijskim ciklusima, biološkoj raznovrsnosti, hijerarhijskoj organizaciji, adaptibilnosti, dinamičnosti i sukcesijama bioloških sistema, organskoj produkciji i stabilnim i uravnoteženim abiotičkim i biotičkim uslovima i resursima sredine.